

Szanowni Państwo,

Zwracamy się do Państwa o pomoc w utworzeniu sieci ośrodków zajmujących się wczesną profilaktyką cukrzycy typu 1 w województwie podlaskim. Jest to pilotażowy program Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, który w niedalekiej przyszłości obejmie cały kraj.

Co to jest cukrzyca typu 1?

Cukrzyca typu 1 to choroba autoimmunologiczna. W przebiegu tej choroby układ odpornościowy dziecka atakuje i niszczy własną trzustkę, w szczególności komórki produkujące insulinę (hormon regulujący poziom cukru we krwi). W konsekwencji braku insuliny dochodzi do niekontrolowanego wzrostu poziomu cukru we krwi, co w długim okresie uszkadza wiele narządów. Cukrzyca typu 1 to jedna z chorób dziecięcych, w których zapadalność zwiększa się obecnie najbardziej. W Polsce co około 10 lat liczba dzieci, u których diagnozowana jest cukrzyca typu 1 podwaja się, a od kilkunastu lat jesteśmy krajem o największym przyroście zachorowań w Europie.

Cukrzyca typu 1 jest obecnie nieuleczalna, a jedynym sposobem leczenia jest podawanie pacjentowi przez całe życie insuliny. Chorzy doświadczają wielu ograniczeń, a powikłania tej choroby, takie jak zawały mięśnia sercowego, udary mózgu, niewydolność nerek, ślepotą, stopa cukrzycowa znacznie zmniejszają komfort egzystencji i skracają długość życia. Bardzo dużym problemem są także ostre powikłania na początku choroby pod postacią kwasicy ketonowej i śpiączki, które niesłychanie niekorzystnie wpływają na jej dalszy przebieg. Cukrzyca typu 1 to także problem społeczny. To choroba całej rodziny, bo dziecko musi pozostawać całą dobę pod opieką rodziców lub opiekunów, często wyłączając ich z aktywności zawodowych.

Co można zrobić?

Wprawdzie nie możemy wyleczyć tej choroby, ale szybka diagnoza i objęcie pacjentów opieką pozwala na łagodniejszy przebieg, a także późniejsze wystąpienie objawów. Dla rosnącego organizmu każdy miesiąc wolny od choroby ma ogromne znaczenie. Współczesna diagnostyka pozwala wytypować pacjentów z grupy wysokiego ryzyka na 3 do 5 lat przed pierwszymi objawami. Stwarza to możliwość objęcia ich opieką poradni diabetologicznej i przygotowania do choroby, a w wielu przypadkach pozwala na **spowolnienie** wystąpienia objawów.

Na czym będzie polegał program?

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku od wielu lat prowadzi program poszukiwania dzieci zagrożonych cukrzycą typu 1. Poszukiwanie to polega na oznaczaniu poziomu pewnych białek (autoprzeciwciał niszczących trzustkę), które pojawiają się we krwi dziecka na długo przed objawami choroby, a także pewnych genów, które predysponują do rozwoju tej choroby. Z wieloletnich badań populacyjnych wiadomo, że wykrycie takich cech we krwi dziecka koreluje z rozwojem choroby w określonym czasie.

Chcielibyśmy wykonać takie oznaczenia u wszystkich dzieci w wieku **przedszkolnym** i szkolnym w województwie podlaskim. Program będzie polegał na jednokrotnym pobraniu krwi od dziecka (po uzyskaniu rodziców lub opiekunów prawnych), która będzie trafiała do Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, gdzie dokonywane będą wspomniane wyżej oznaczenia. W przypadku pozytywnego wyniku informowani będą rodzice lub opiekunowie dziecka, a samo dziecko objęte będzie opieką poradni diabetologicznej.

Chcielibyśmy prosić o współpracę przy rozpropagowaniu idei tego programu w **przedszkolach**, szkołach i zakładach opieki zdrowotnej, które znajdują się na Państwa terenie. W ten sposób, z jednej

strony dzieci i ich rodzice otrzymaliby w **przedszkolach** i szkołach informację dotyczącą programu (planujemy dedykowane ulotki i spotkania informacyjne w zainteresowanych szkołach), a w zakładach opieki zdrowotnej w sposób profesjonalny pobierana byłaby krew do oznaczeń (ewentualnie zorganizowalibyśmy akcję pobierania krwi w **przedszkolach** i szkołach). W tym miejscu chcielibyśmy zaznaczyć, że program rozpocznie się po uzyskaniu finansowania, tak aby pokryć **wszelkie koszty**, jakie mogliby Państwo ponieść w związku z realizacją programu (np. koszty personelu medycznego, spotkań z rodzicami i dziećmi, transportu, administracyjne).

Jak chcemy zacząć?

Jesteśmy na etapie aplikowania o finansowanie tego programu. Jeśli jesteście Państwo zainteresowani uczestnictwem, uprzejmie prosimy o podpisanie i przekazanie nam podpisanego listu intencyjnego. W ten sposób będziemy wiedzieć jaką część województwa możemy objąć programem i jakiej wysokości koszty będziemy musieli sfinansować. List intencyjny ma dla nas charakter deklaracji o zainteresowaniu i **nie powoduje powstania jakichkolwiek zobowiązań dla żadnej ze stron**. Będziemy Państwa informować o wynikach postępowania konkursowego na ten program, a jeśli otrzymamy takowe, to rozpoczniemy współpracę przy realizacji programu.

Mamy nadzieję, że dzięki współpracy i wspólnej mądrości samorządu i uczelni medycznej uda się nam powstrzymać narastającą falę zachorowań na cukrzycę typu 1 i objąć profesjonalną opieką wszystkie zagrożone dzieci.

Z poważaniem

Prof. Artur Bossowski

Prof. Piotr Trzonkowski

Lek. Klaudyna Noiszewska

KONSULTANT WOJEWÓDZKI
z endokrynologii i diabetologii dziecięcej

prof. dr hab. n. med. Artur Bossowski

List intencyjny

Miasto/gmina/powiat¹:.....
wyraża zainteresowanie wzięciem udziału w programie pt: „ **Prewencyjne badanie populacyjne wczesnego wykrywania cukrzycy typ 1 u dzieci w okresie bezobjawowym w województwie podlaskim**” organizowanym i prowadzonym przez Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.

Szacunkowa liczba dzieci objętych obowiązkiem przedszkolnym i szkolnym na terenie miasta/gminy/powiatu¹ (przedszkola, szkoły podstawowe i średnie), która mogłaby wziąć udział w programie:.....

Liczba przedszkoli, szkół na terenie miasta/gminy/powiatu¹, do których można zwrócić się z akcją informacyjną dotyczącą programu:

Liczba zakładów opieki zdrowotnej na terenie miasta/gminy/powiatu¹, w których można byłoby pobierać próbkę krwi do badań od uczestników:

Niniejszy list intencyjny ma jedynie charakter deklaracji o zainteresowaniu programem i nie powoduje powstania jakichkolwiek zobowiązań dla żadnej ze stron.

Podpis osoby upoważnionej

Podpisany list proszę przesłać:

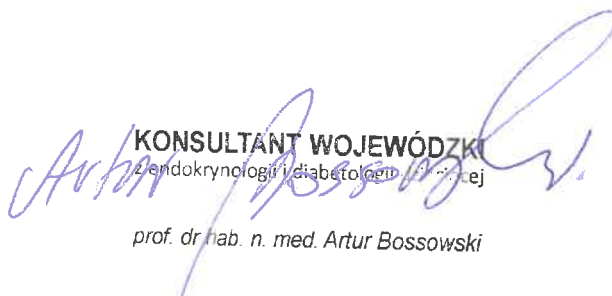
Prof. dr hab. med. Artur Bossowski

Klinika Pediatrii, Endokrynologii, Diabetologii z Pododdziałem Kardiologii

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

ul. Jerzego Waszyngtona 17

15-274 Białystok

KONSULTANT WOJEWÓDZKI
z endokrynologii i diabetologii
prof. dr hab. n. med. Artur Bossowski

¹ Niepotrzebne skreślić